

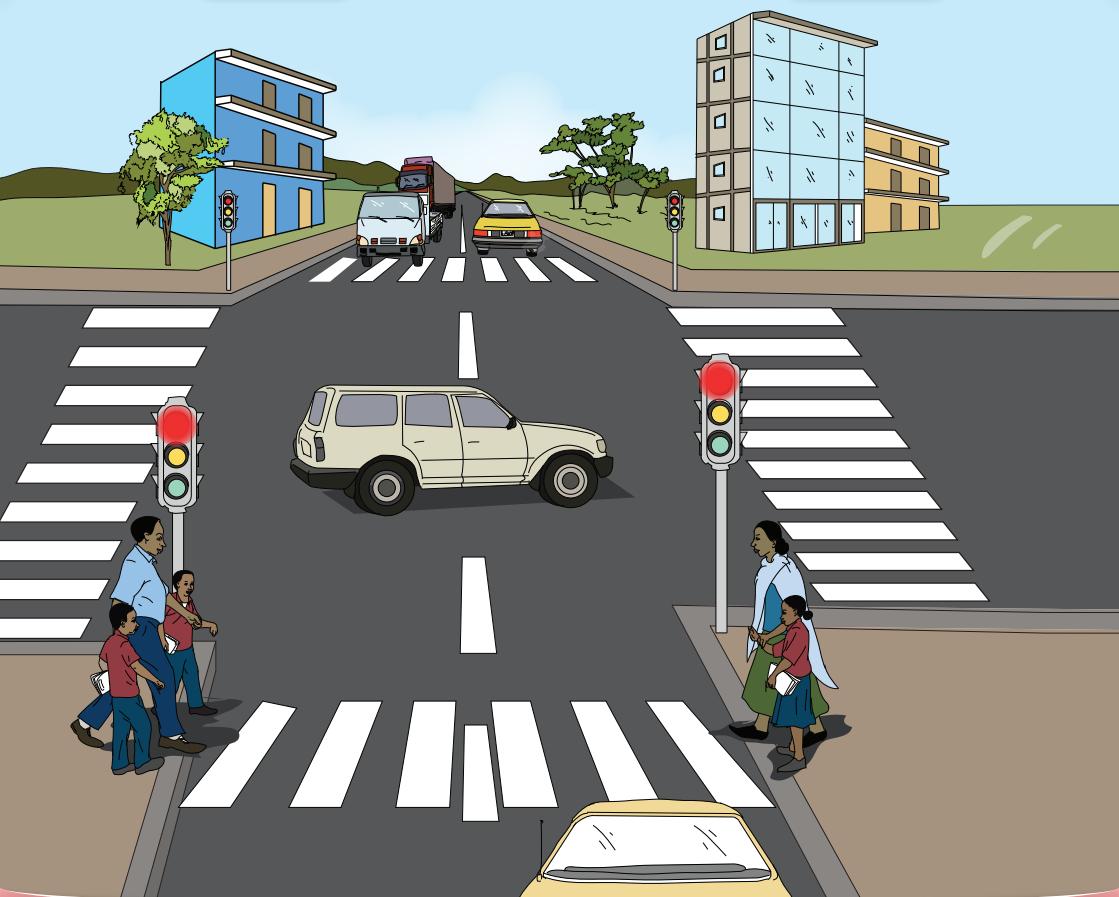
ዶ.ክል ከል ተደርጋ ታሸሬ

ዶ.ክል ከል ትደርጋ

፩፪፭፻፲፯

ሰመ.ን 13 - 15

በርካዋ

እኩዎች አገልግሎት ታቦብ የምምሮች ከበ የ.አዲ.ኤ.አ.ሪ.ዳ.ሪ.
(USAID) በዘመን ስት ስት ተስተካክለሁ ሲሆን ይፈልጋል (Save the
Children): መሸጻች ትምህርትን በርድ ትምህርቱ ክልል ትግራይ
ተዳደሪያ ገተተው እየ::

2009 ዓ.ም.

The CC BY license lets others distribute, adjust, and build upon this work, for free or commercially, as long as credit given to the original creation. However, any changes from the original must be indicated.

For more info please refer: <https://creativecommons.org/licenses>

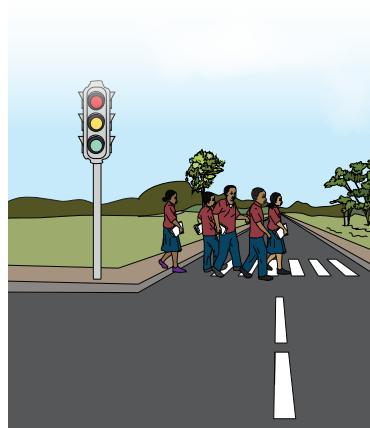
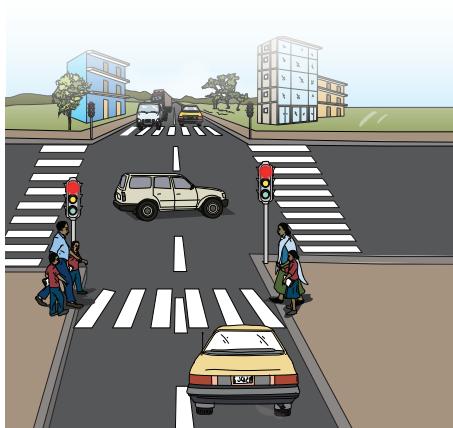
የመከራከል ቁጥር ፭ ትርጓሜ

ቍናቋ ተግበሪ

፩፻ ክፍለ

ሰዕም ፪ ፲፱ - ፲፲

ብርሃን

መዘገበ ንመምህራን

እኔ መቆኅና በመስረት ሁኔታ ስርዓት ተምህርኑ ዘተዳለው አጋዥ ገባ እና አዋጅ ተማሪው ከአለታት ገባበት ምድሮችን ገኩልበብ ይጠቀ መምህራን ወላደን አድራሻ እና ስለዚ ነኔ መቆኅና ተተምህር ቁድማማ ምንጻብከጥም ይለማ በፊልግም እኩል ወላደን ወጪ ንመምህር እነዚ በሰነድ መምርከታታት አተማበሩ፡-

- ❖ የምድማዎች ዘይፈልግ ካሳውቸው፡፡ ገብናት፡፡ ተምህር ገኩልምዎች አድራሻው፡፡
- ❖ ቁድማማ ገባበት ምድሮችርከጥም እጥጥል ተምህር ስተቶታት ቁድማሙ ምድማዎች ከምልሰ ማረኞ፡፡
- ❖ ነኔ ተተናና በግብር ፍህሪ፡ ምልከትን አገልግሎት አንበበ፡፡
- ❖ እነ መወዳእታ፡ ስተቶታት ይከሉ ምድማዎች ከምልሰ ማረኞ፡፡

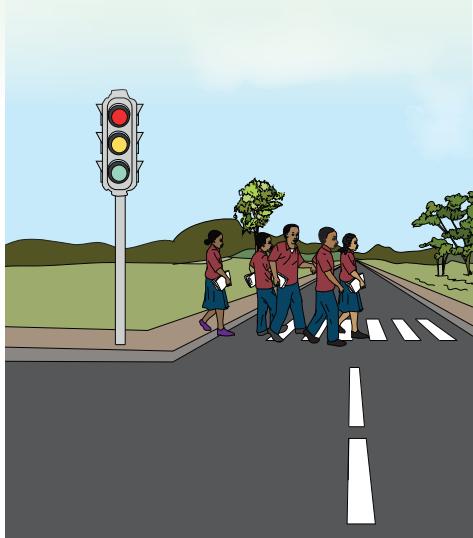
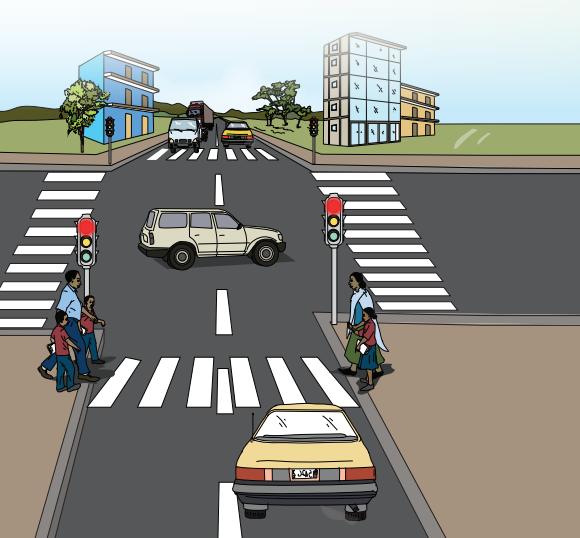
አቶታት ቁድማ ገባበት

ነፃ ሆኖታ ቁድማማ ምንጻብከጥም እነዚ በሰነድ አስፈላጊ

አቶታት መልሰ፡፡

- 1 በዛዕባ አጠቃቃዎች መንገዶች እንታይ ቴረልበት?
- 2 እነ ከተማያችት እነ መንገዶች በሽላመው መሰመርት ተግባርም እንታይ እየ?

ምዕራፍ አድራሻ ይርጋዋ ከመይ ነቁርዬ

እብ ከተማታት እብ እት-ገብርያው ገዢዎ ይርጋዋታት ከመይ
ከም እት-ሳንድ ከነግድ-ሙ እየ:: እብ ይርጋዋ በተ-ካት-
ተሽከርከርቱ ስለዝመተለለሩ ተጠንቃቂዎ ምክና እደለያ.
እየ:: እብ ከተማታት በሽከለታዊ ፍጥር ስይከል፣ ባቻቸ፣
አናስተኛን ፍጠራትን መክናን በበዝኑ ይንቀሳቸኩ::
እብዎ ምንቅስቸስ ክፍ ተራኑ ሁሉኑ መንገዶኑ ሁሉኑ
ምንቅስቸስ ወሰኑ እየ::

ՍՊԻՇ. ԾԱՂՔ ՀՅՈՒՆԴԻՆ ՈՅԵՆԻՒԹՅ ԳՄՆԴ ՅԻՒԹ
ՈՅ ՈՐ ՀՈ ՀՈ ԴԱՅՆԻՒԹՅ ԳՄՍԼՈ ՀԱՇՊԹՈ:: ՀԵ
ԿՈ ՀԵՇ ԴԵՎԱԿ ԿՊ ՅՄՆԴ ԴՈԼԹ ԴՊՊԸ:: ՈՐ
ՀՈ ԴԱՅՆԻՒԹՅ ՀՅՈՒՆԴԻՆ ՀԲ:: ՈՐ ՀՅՈՒՆԴԻՆ ՀԵ
ՈՅՆԻՒԹՅ:: ՄՊՄՍԸՒԹՅ ՈՅ ԳՈԲ. ՈՐ ՈՄՆԻՇ
ԾԱՂՔ ԻՆԴԻՆ ԸՊՊՆ::

በደንኩም እንደሸር ከመንከም ንዑስ ቁጥሮች ደርግቶ
ምስጠርኩም ከነጻት እኔ ደርግቶ በባባሳ ተፈጻሚ::
ወርቅ ክንሰጣር እንተደለና ፈለማ ተሽከርካቱ
ከይሁልዋ የማንን ተጠቃሚ ክንሰአይ አለኝ:: በኋነት
ተሽከርካሪ እንተሂላይ ቁጥሮች ሂሳብ ክልከልና
ውይ ተፈና እንተገዢ ንዑስ ክንሰልፍ ይሞላኝ:: እነ
ንድፈቅነትና ወሳኔ እያ::

ወትና ቁድማ የሚጠቃለው ክትትብርሃም ነገባኩ አበቱ
ዕርግያ ተሽከርከርቱ የሚሆንን ቤይምሆንን የሚጠቃል
ነበ፡ አበበ ክትተዳደሪው ነገባኩ እኔን አብ ቁድማት
በረክናየን ተሽከርከርቱ የሚከላፍ ጥራይ አይከነን፡ እኔን
በረክናየን ተሽከርከርቱ ክሳብ በአልፎ እንተተወለና
በድሰራት ተከዋለን በነበረ ካይሁልዋ እውን የሚከይ
ይገባኩ፡

እበ አንቱ መከና የሚ አለፈት ክልኩ በድሰራኩ
ከትሬው ስለ ክትተክክል እኩ፡ ነበ ክኖ በመከና
ዘተክወለት ክልኩ ተሽከርከራት ካይተሬው የሚከተሉባል
የድልይ፡ ቁድማ የሚጠቃል የሚከሳብና ፍለማ ዘተክወለት
ዘየላ የሚና ክትሬው እለኩ፡ ተሽከርከርቱ አብ ቁረጥ
ከይምሆንን የሚ አረጋግጣለም በቅልጠና ስጋፍ፡፡

አብ ማእከል ይርጋም አድዣብና መንገዶች

እምበር ካልኝ ነገር አይታማበሩ:: እብ ከምዘረ ተበለ
ከተት እንደተተካት በቍድማቅና ከም ከነ በድሳራቅና
በመግ ተሽከርከርቱ አይተስተበሆለውን:: ጥሩምባ
እንተነፃካልና እውን በይከተለምዎ ወይ ከተደንግዥ
ትኩስለ:: ስለዚ እብ መንገዶ እንደተተካት ምዕዋት ካልኝ
ነገር ምስሰብ አይገበለሁና::

አብ ይርጋም እንደተተገኘሁ እብ እዘነ በዚበር መቆመግ,
መሰርአሁ አይታመቻሙ:: እናዳመዕክ ምጥናን ከነ
በሽከልታ ምዝዋር አይታቻት ተሸራዕ የስዕብ እያ::
በመቆመግ, መዘዴች ቤተዓፈነ እዘነ ተሽከርከርቱ
ዘለመዕከ ይምባ, ዓይይታለምዎ ይሻልከል እያ:: እዘ ተግ
ንበተፈለያየ አይታቻት ተሸራዕ ከወልዕዢና ይሻል
እያ::

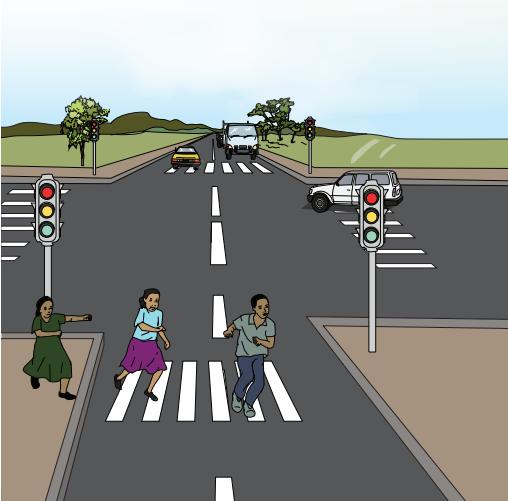
እብ ወርወሬይ መንገዲ በጠው ምባል ወደ ቅስ እልካ
ምሳሌና ገዢ እየ:: እብ ወርወሬይ መንገዲ እንተከተና
በዘተዕለ ቁልጥራ ምስጋር ይግባኝ:: እብ ማእከል
ወርወሬይ መንገዲ በጠው እልካ ምወጪ ፍቃሙ¹
አይቀቅኝ:: ከምኑ እውን ቅስ እልካ ምስጋር ገኩያ
የቁልዕ እየ::

ነፃ ተሸ እተን ተዓረተን ነዚንካ ተሽከርከርቱ በፌዴራ
ምስተፈቅድሉን ፍጠቱ በታ ክከተዋና ስለዝኩለ
ምቁልጥሩ የደልይ እየ:: ለዕለ ንብረት በቅጥረ ይሕን
በለይቱ እብ እንተጣዘለ እዋን በመራከቱ ተሽከርከርቱ
ከንፈሳይ ይግባኝ:: ማእከል ይሕን ወሰን መንገዲ
እንተንተቀም እሽከርከርቱ ከምዘርሻኝና ከመንና እንተጣዘለ
እለኝ::

አዲ አዲ ስባት እብ ቤትናን ገዢ ወይ ተከለ ተከወልም
በኩሉም ፍንደበት ፎብ ይርግኝ ይከተማ:: እነዚ ንመራሳት
ተሽከርከርቱ ፍንደበት ስለዝኑም መጠቀም ገኑበለ
ይሻበዳም እያ:: ወይ ከዓ ተደናገምም ነቱ ፎብ ይርግኝ
በእተው ስብ ካረጋዥው ይሻበለ:: በኩምዎ፣ በበለ እጋጣሚ
ዘይተፈለየ ምጥናል እካልን ምጥሩኬ ህይወትን የጋጥም::

ስለዎ፣ ፎብ ይርግኝ እንትንእተው በበተሻበለ መራሳት
ተሽከርከርቱ ከምክርእና ከመንና ከንገናና ይግባኝ::
እቶም መራሳት ተሽከርከርቱ እንተርእየምና አቅራቢም
ከፊልው ስለዝኑበለ ገኑደር እይንቁለዕን:: እነዚ
ሕመራሳት ተሽከርከርቱ የኑን ገኑና እዘዚ መቻሚ ገዳይ
እያ::

ምዕራፍ ክልተ፡ አጠቃቄዎች ምልክት

እና መንገዶ እንት-ንከውን፡ እቶም ምልክታት ታራፈኩ
በዘመንኩ ከንጥቀመለማው አለኝ፡ በፍላይ “አይት-ሳንስ ወይ
በዚ የሰነድ እየተቀደድ” ገብረ ምልክት ወይ መልካም፡
እንተሆልያ ፈቅርባው እየተሳሳሩ፡ እኩ በዘመንኩ
ንግድ-ማባር ገዢኬል ከዚ እቶም ምልክታት ታራፈኩ
ዘመኑለልኩ መልካም፡ በዘመንኩ እንት-ትራፈለውን
እንት-ትርዳኝን እያ፡፡

አብ ገዢነ የመንፈስቸኩ፡ ገዢነ ተገዢሃይ የሚልከታት-
ትራራዕክ ክፈልጥ አለም፡፡ እቶም የሚልከታት እንታይ
ከምዘበሰ፡፡ ዓመን ገዢልከቱ የመጀጥኩ የሚፈለግ ለበዕስኩ
በተክ እየ፡፡ እንተገኝነ ግኅ ነቶም አጋታት የሚፈለጥ
ጥራይ እንተይከነስ ካለ እኔ ከዚ ከሻጻርም እውን ይገባኝ፡፡
እሁዳቶም አብ ገዢነ ሁይወትና አገልግሎት ገዢነ አጋታት-
ትራራዕክ እያሮ፡፡

እሁም አጋታት ተሽከርከርነን አጋራትን እንከልፈለ
መንገዲ ይውስት፡፡ አብ መንገዲ በዓል ተሸ መን
የመጀጥኩ መግባብ ክከልፍ ከምዘበሰኝ ይነግሩ፡፡ በፋቀድን
ዘይኝቀድን መንገዲ ከመይ በበለ የመጀጥኩ ይገልበ፡፡
እሁዳቶም እንታይ ክንገቡር ከምዘበሰኝ በቶም የሚልከታት-
ገይኖም በአጠቃፊ እያሮ፡፡

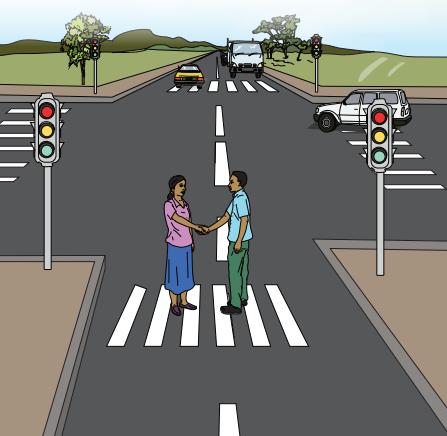
እዚህ ስምታት በበደ ክንከልና ከምዘገባኩ መንገዶና
በምዕስና እብ ፊይር ቴራፈኩ ክንድጂነ ገዢያዣ እየም::
ንእበነት:: እብ ደርግሞ በረከይ ወርመራይ መንገዳ,
“በእግዢ ገዢያዣ ስብ መሰጋገድ እያ” ነበለ መልክቶ
በአሁን እየም:: ገዢጥቅም እውን ምልከት እጋራት
በምርካይ በወርመራይ መንገዳ ክትከልና ይገባኩ::

ስምታት ቴራፈኩ:: እብ መንገዳ እብ እንጂቀሻቸስለ
እዋን ፍይ መን ተሬ ምሮችኑ ይነግሩ:: ካወ ክፍ “ጠመው-
በል:: ከይ” ነበለ መልክቶትታት በምርካይ መዓዝ
ከምእንጂቀሻ ይነግሩ:: ገዢበነት:: እቶም እብ
ከርፍዓት መንገዳ ገተተስለ መብራሱትታት ቴራፈኩ
ንወሰድ:: እዚህ መብራሱትታት ገተፈለያ ስብርታት
በምብራሱ ተሬና ይነግሩ::

ስለዚ ቁልጥ ከ-ርተም ስብርታት ቴራራከ ክትፈልጎ
ይግባኝ:: መብራሱት-ታት ቴራራከ ወይደን በጭን ስብራ
እንተበረህን “መው በለ” ማለት እያ:: ቁጥል ዓማ
አብ ጥልከት መብራሱቱ አጋራት ይሞን ተሽከርከርቱ
እንተበረህ “እሰራ” ማለት እያ:: በዚ ክጣ ክንገናዘን
እንተለኝ ነዚም ስግታት በዘግባኝ ክንዘዝር ይግባኝ::

መንገዶ አብ እት-ጥቃሙ-ለ ግዢ ገዢ-ጋራት በዘተፈቅድ
ጥራይ ክት-ገናዘነ አለከ-ም:: እት-ሳዘው እንዲት-መንገዶ
እውን ገዢ-ማይ አይ-ከ-ም በለው ወሰንመንገዶ እያ::
እዚ ተሽከርከርቱ በቃድ-ማት-ከ-ም ፖራይ ስለዘመኗ
ምስክን በለከ-ም ሪሳያት ገዢ-ቃድ-ስት የኩስኩለከ-ም::
በየንደበት ገዢ-ጥቃም አይ-ገጥ ቴራራከ ገዢ-ቃቀዣ እውን
ይ-እግዢ-ለከ-ም::

ምዕራፍ ስለስተኞች እና ይርጋያ አይቻቀዱ ተግባራት

የርጋያ ተሽከርካሪ ጊዜቃዊነቶ ነጥሰር እምበር
መጣዎች አይከነን፡ እና በሽነ ይሻን ጊዜውች እና
ዘተፈቻል በታ ወቅና ምዕዋት አይምከርን፡ በፍላይ እና
የርጋያ ምዕዋት በተካት ፊደሮች ተረዳኩ የስዕብ
እኩ፡፡

አዲ አዲ ቅልዥ እና ይርጋያ ካልሸ ክጣውች ይረከቡ፡፡ እኩ
ተሽከርካሪ በኋህረ ሲለዝመኑ ካልሸ መስተኛት ተሰጠ፡፡
በዚ ድጋግጧ እና ነገረት እተን ተሽከርካሪ በዘጋጀ
ንክሳራ የሳጥቱ፡፡ ወልደሻ-ም ነቱ ተተሰበ መስተኛት
ተሽከርካሪ ካኩናለ ሲለዝግድኝ አያደልይ ወቅና
የሰዕብዥም፡፡

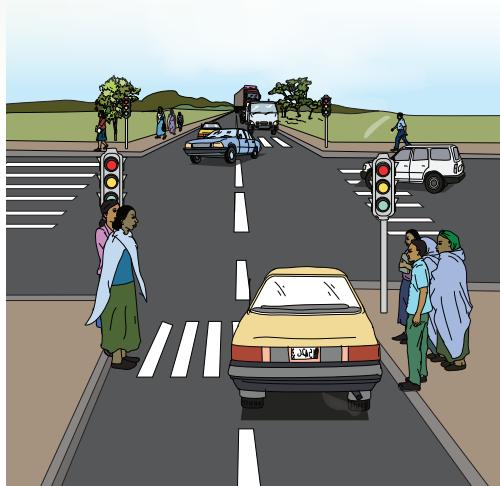
እተን ተሽከርከርቱ ነመዓለ ፍህረ ምቻቸኩስ እብያዎን
ዘዕገማለ ገዢ አለሁ:: በዚ ትና ፍሰቶም እብ ይርጋያ
ዘዋውቱ ቁልዕ ይከትተዋ:: ተሽከርከርቱ ምቀዕባር ገነበሮም
መራሳቱ መካይናን ካልከት ተሽከርከርቱ ቁልዕት
ከይረግዥ ክብለ ብንግም ይፈጥሩ:: እንት-ዕገመ ክብቶም
ቁልዕት ሂደጥም ምስ ካልከት ተሽከርከርቱ ይጠሙ::

ናብ ወሰን መንገዶ ወዕኖም ዘከልከት በእግረ ይከተ
ዘነበሩ ተገናዝነትን እንሰሳትን ይውቸው:: ምስ እብ
ወሰን መንገዶ ነርከቦ ሆንፃታትን መንበረ ገዕወትን
ይለተሙ:: እብ መንገዶ ቤተተክለ እዕናድ እለከት-ረከ፡
ስልክን ካልከት ግልጋሎት ቤሱ ገበረታትን የዕንዱ::
እብ እከልን ሁይወትን ዘዋውቱ ዘነበሩ ቁልዕ ገድአት
የብዕዳሁ::

አከልን ሁይዎትን በታ ክበብ በንቀሳምስ በነበሩ ስባትን
እንስሳታትን ይገኝኝ፡፡ አከልን ሁይዎትን እቶም መራሱቱ
ተሽከርከርትን ተሳራርትን እብ ፊደር ይውድቸ፡፡ ገበረት
እተን ተሽከርከርትን እንግልጫለሎም ለምዓታትን
ይኖንው፡፡ እብ ወሰን መንገዶ በርከበ ገዢትን
ሁንፃታትን ይፈርስን ይነዋኝን፡፡

እዚ ገዢ አከል፡ ሁይዎትን ገበረትን ወልቀ፡ ስድራን
ყንጂን በምዕናው ገዢና ክሳራ የሰዕበ፡፡ ገበረትኩም
እንደሻር እብ ዕርግያ ት·ጣዕቱ እውን ከምኑ አከልኩም
ይገኝል፤ ሁይዎትኩም ት·ሰሳት፡፡ ስለዚ እብ ዕርግያ
ዘይተፈቻልኩምን በታ ከ·ዕስ ይሞትን ክልኩ ዓይነት
ወዕታ እይታ·ጣዕቱ፡፡ ከተዋጋዎን ከት·ጣዕቱን እንተፈለኩም
እውን ልለማ እብ ማእከል ዕርግያ ለተቻ፡፡

ምዕራፍ አርባዎች፡ ዓይነት ወጪ ቅሁፍ

እብ የንግድ ማስታወሻ ይቻል ስለመሆኑ ይቻል ዓይነት መንገዶች
ፈጸመ ተከተሉ እኔ፡ ዓይነት መንገዶች፡ ፊልጊ ታራራዎች
የይዘው ጥምና ይዘው፡ እኩል፡ ሁኔታ ሁኔታ በስላም
በወጥም ስርአቶም ስርአቶም በስላም ዓይነት የሽያጭ፡
ዓይነት መንገዶች ዓይነት የሽያጭ ታራራዎች ተጨማሪ
ተካተሉ የሽያጭ የሽያጭ፡ መንገዶች በዘመኑ ልረጥኑ
በዘመኑ የሽያጭ መንገዶች ተረጋግጧ የሽያጭ፡ መጠው
በል ወደ አይቀቅናን በል የሽያጭ ታራራዎች የሽያጭ ነዔ。
የሽያጭ የሽያጭ የሽያጭ፡

ም’ኩር አማን ደንብን ትራራሽ እብ ሁይወትን ገበረታን
አዲር ገኩይበስ ትራይ እንተይከነስ ግዢ እውን
ይችጥበ እየ:: ለባት እብ መንገዶ ዕንቅሩት እንደሰር
ዘይበፃፈውም እብ ቤተሰቦዎ ይውሰሉ:: ግዢአምን
ገልበቶምን ካለ እዋይም ቤተሰቦዎ ስርጻም
የውሰሉ:: ከሳ ለብ ገበረታን ምልከታትን ትራራሽ
ፈለጂ በዘግበኩ ከኩር ይገባኩ::

አማን ደንብን ትራራሽ በይምስጥበ ገበረዓለ አዲር
ከምዕቃለሁ ክፍ ምስክሮ የድልይ:: በተካት እንደታን
ተሽከርከርታን ነውም አማታት ከጥስት ይረዳው እያም::
ለባት በእግዚ እብ ቤተሰቦዎ ግዢ በመንገዶ ተሽከርከርቱ
ይሻሩ:: እብ ማኩስል ዕርገቶ እንቀሳቀስ እውን ይረዳው::

ንተኝከርከርቱ ጥሩይ ክሳልኩ እብ ቤተፈቅደለን ማዘ
ገመድ.የም የቁርዕስ፡፡ የአጋር ቤተኝለሙ መንገዲ ገጽ.ይም
በናይ ቤተኝከርከርቱ ደርግያ የቁርዕስ፡፡ የአጋር ቤተፈቅደ
መንገዲ እብ ቅረበአዋዎ እናሄለው ፈቅርም ካይተቀሙ.
ተተጣዘሁ እለው፡፡ በፍላይ እብ መብዛዕቃኩ ስብ በረከሬ
ቦታማይ እንዲት መንገዲ እንደ ሲጠካ ኪይምናኝ እያ፡፡

ብየማነ ብቻም ነመዓ መክይና እንተየሰተው-ዕለካ ደርግያ
ምስክር እውን እለሁ፡፡ ከብ ቤተኝወል ከ-ርናሳት መንገዲ
ገይኑ ዓብ ደርግያ የሚከታወ እውን ከልኩ ተገም እያ፡፡
እነዚ ተገም በእግዚ እብ ቤተኝወል ስባት ተደርጋዕሙ.
ይረከሬ፡፡ ከምዙ በበለ እብ እንዲት ተደርጋዋም
በረከሬ ተገማት ከእለያ ይግባኝ፡፡

አቶታት ይሰራ ንብረ

በመሰረት እኔ ማንታ ካወጣ በስዕባ አቶታት
መልከ::

- 1 ከበዚ ምንባብ እንታይ ተረምሃርከጥ?
- 2 ቅድመ ዕርግያ ምቀራብከጥ ከነገብርው በግባኝ
እንታይ እየ?
- 3 አብ ገዢዎን ጽሁፍ ትራሬክ በቁልዎ እንታይ እንታይ
እየጥ?
- 4 አገታት ትራሬክ ምስጥበት እንታይ ለብሩ አለዎ?
- 5 አይታት ምጥኤስ አን ትራሬክ ጥናናቱ እንታይ
እየ?

